

LA CONSTRUCCIÓ DE LA BARCELONETA

HEREUS DE LA DERROTA DEL 1714

AQUEST BARRI, PROJECTAT PER L'ENGINYER JUAN MARTÍN CERMEÑO, TENIA COM A OBJECTIU ACOLLIR LES FAMÍLIES QUE HAVIEN PERDUT LA CASA A CAUSA DE LA CONSTRUCCIÓ DE LA CIUTADELLA.

LA BARCELONETA és el barri mariner per excel·lència de la capital catalana. El seu origen es remunta al segle XVIII, a la zona de l'Arenal, a prop de l'illa de Maians, uns terrenys guanyats al mar durant la construcció del primer espigó del port. Després del setge del 1714, el capità general borbònic, el marquès de Castel-Rodrigo, va considerar oportú crear un barri a la platja per acollir les famílies que havien perdut les cases a causa de la construcció de la Ciutadella, dissenyada per l'enginyer militar flamenc Joris Prosper van Verboom al barri de la Ribera.

Ordre i control

Ara bé, no va ser fins al 1753 que el projecte es va començar a materialitzar, impulsat pel marquès de la Mina, capità general de Catalunya. L'enginyer militar Juan Martín Cermeño, juntament amb el seu fill Pedro Martín Cermeño, es van encarregar de millorar la idea inicial de Verboom, seguint certes directrius militars i urbanístiques de l'època. La prioritat va ser ordenar les construccions de l'Arenal, solucionar la manca d'habitatges a la Barcelona emmurallada i assegurar el control militar sobre una població situada en una ubicació estratègica.

El resultat va ser un barri quadriculat, característic de la planificació militar i funcionalista de l'època i testimoni de l'urbanisme barroc. L'estructura es basava en carrers rectilinis i perpendiculars, formant illes regulars, d'aproximadament 28 metres d'amplada per 68 metres de llarg, que optimitzaven l'espai i la circulació.

Cases uniformes i funcionals

Però, a més, hi havia un altre element que destacava: els habitatges. Les cases tenien una estructura uniforme i funcional, adaptada a les necessitats de la població treballadora del barri. Per norma general, els edificis eren de planta baixa amb un pis superior, i algunes disposaven de soterrani. El seu disseny era simètric, amb una porta central flanquejada per dues finestres a la planta baixa.

Al pis superior, hi havia dues finestres laterals i un balcó central coronat per un petit frontó triangular. A l'interior, les cases disposaven d'espais senzills i funcionals d'uns 35 metres quadrats per planta, amb una bona ventilació i il·luminació.

Amb el temps, es va permetre afegir segons i tercers pisos a les estructures originals, cosa que va alterar la uniformitat inicial del barri. Al principi, en aquestes cases hi vivia una sola família, però més endavant es van subdividir per allotjar-ne més d'una.

ANTONI CASINOS
Autor del blog
envisitadecortesia.com

HO SABIES?
**La casa
del Porró**

Avui, a la Barceloneta, encara queden algunes cases originals. Una d'elles és l'anomenada **casa del Porró**, que es diu

així perquè el restaurant que hi havia a la planta baixa exhibia un porró vermell. És al carrer de Sant Carles, número 6, i

el 1761 es va reconstruir. Actualment, l'Ajuntament hi organitza actes culturals. També n'hi ha altres exemples al carrer

d'Andrea Dòria, número 2, al costat de l'església de Sant Miquel del Port, i al carrer dels Safareigs, número 13.